

Klage på standpunkt

Webinar for forberedende og videregående opplæring for voksne

Mette Caspersen

Heidi M. Kragerud

Statsforvalteren i Innlandet

14.03.2025

Tema:

- nye regler for klage på standpunkt karakter
- skolens rolle i behandling av en klage
- rutiner og frister
- retningslinjer for vårt arbeid som klageinstans

Mål for webinar

Målgruppe

Leder og ansatte som jobber i voksenopplæringene, herunder både FOV og VOV

Foto: Stock-bilder

Noen viktige nettsider

[Opplæringsforskrifta](#)

[Hva er nytt i reglene om klage på sluttvurdering? | udir.no](#)

[Vurderingspraksis | udir.no](#)

[Standpunktvurdering | udir.no](#)

[Klage på standpunkt | Statsforvalteren i Innlandet](#)

Statsforvalteren som klageinstans

Type sluttvurdering	Opplæringsforskriften	Privatskoleforskriften
Standpunktklager – videregående opplæring - Fag inkl. IV - Orden/oppførsel	§ 10-4 (fastsetting av standpunktkarakter i fag) § 10-5 (vedtak om ikke å fastsette standpunktkarakter i fag, IV) § 10-6 (standpunktkarakter i orden/oppførsel)	§ 7-4 (fastsetting av standpunktkarakterer i fag) § 7-5 (vedtak om ikke fastsette standpunktkarakter i fag, IV) § 7-6 (standpunktkarakter i orden/oppførsel)
FOV - Standpunkt og eksamen - Modulkarakter	§ 16-3 (standpunkt og eksamen) § 16-4 (fastsetting av modulkarakter)	
VOV - Standpunkt og eksamen	§ 16-3 (standpunkt og eksamen)	
Realkompetansevurdering	§ 16-5 (gjennomføringen av vurderingen)	
Muntlig / Muntlig-praktisk / Praktisk eksamen - Videregående opplæring	§ 10-8 (gjennomføring av eksamen)	§ 7-8 (gjennomføring av eksamen)
Skriftlig eksamen – lokalt gitt (landssamarbeidet)	§ 10-7 (karakter ved skriftl. eksamen)	§ 7-7 (karakter ved skriftl. eksamen)

Annen klageinstans

Type klage	Opplæringsforskriften	Klageinstans
Fag- og svenneprøve	a) § 10-9 andre-fjerde ledd – klage på vurdering/karakter «ikke bestått» b) § 10-9 femte ledd – klage på formelle feil ved gjennomføringen av prøven	a) Klagenemnd, jf. oppl.l. § 8-3 (klagesaken sendes til Udir) b) Fylkestinget eller den fylkestinget gir fullmakt
Praksisbrevprøve og kompetanseprøve	§ 10-10 første ledd – kandidater som fått karakteren «ikke bestått» kan <i>klage</i> både på karakteren og på formelle feil ved gjennomføringen av prøven	Fylkestinget eller den fylkestinget gir fullmakt

Det meste i opplæringsforskriften er en videreføring..

Individuell vurdering:

opplæringsforskriften kap. 9 og kap. 15

- Språklige og strukturelle endringer
- Mye av innhold/prinsipper videreført
jf. opplæringsloven § 5-4 om retten til innhold, vurdering og dokumentasjon

Klage på sluttvurderinger:

opplæringsforskriften kap. 10 og kap. 16

- Deltakeres rett til å klage og rett til begrunnelse

Se Udirs nettsider bl.a.:

- **Informasjon** om ny opplæringslov og forskrift, og endringer
- **Merknader** til de ulike bestemmelsene
- **Tema-side** om **Standpunktvurdering**
- Hva er **nytt** i **reglene om klage** på sluttvurdering?

.. men noe er nytt

- Skolen kan omgjøre sitt vedtak *til gunst* for eleven
 - Omgjøring betyr at skolen må gjøre et nytt vedtak. Det nye vedtaket har klageadgang
 - Om skolen ikke fatter nytt vedtak til gunst for eleven, skal klagen oversendes til klageinstansen
- Statsforvalteren er klageinstans for klager på standpunktkarakterer i fag, og i orden og oppførsel, klager på muntlig eksamen, klager på eksamen som ikke bare er skriftlig eller muntlig i videregående opplæring, og for sluttvurderinger for voksne.

Hvem har rett til å klage?

Deltakere har selvstendig klagerett

Foreldre eller verger til elever mellom 15 og 18 har partsrettigheter

Vi snakker om tre ulike klage typer

- Klage på modulkarakter, § 16-4
- Klage på fastsetting av standpunktkarakter i fag, § 16-3, jf. § 10-4
- Klage på vedtak om ikke å fastsette standpunktkarakter i fag, § 16-3, jf. § 10-5

FOV - læreplaner og vurderingsuttrykk

- Læreplan i norsk for språklige minoriteter
- Læreplan i norsk
- Læreplan i engelsk
- Læreplan i matematikk (to versjoner)
- Læreplan i naturfag
- Læreplan i samfunnsfag
- Læreplan i grunnmodul

Fire moduler i hvert fag

- I modul 1 og 2 skal uttrykket lav, middels eller høy måloppnåelse benyttes.
- I modul 3 og 4 skal hele tallkarakterer (1 til 6) benyttes.
- I grunnmodulen skal uttrykket deltatt/ikke deltatt benyttes

Klagerett

Modulkarakter i modul 1, 2 og 3 og grunnmodul

Standpunktkarakter etter modul 4

Dokumentasjon

- klage på **modulkarakter** i fag

Modulkarakter i modul 1, 2 og 3 og grunnmodul

- Opplæringsstedets begrunnelse må komme fra **den som har hovedansvaret for opplæringa og som har satt modulkarakteren**
- Opplæringsstedets redegjørelse må inneholde en beskrivelse for de ulike delene av fastsettelsen av modulkarakter, jf. § 15-12 i opplæringsforskriften, dvs at:
 - modulvurderingen skal uttrykke **deltakerens kompetanse** ved avslutningen av opplæringa
 - modulkarakteren er gitt ved **avslutningen av opplæringa** i faget

Dokumentasjon

- klage på **modulkarakter** i fag (forts.)

- Videre skal redegjørelsen vise at
 - deltakeren har blitt gjort kjent med læreplanene i modulen
 - hvordan deltakerens kompetanse er vurdert opp mot kompetansemålene i læreplanen i faget, jf. § 15-2
 - karakteren er satt på grunnlag av den riktige læreplanen for modulen og ut fra kompetansemålene i den aktuelle modulen
 - det ikke er trukket inn utenforliggende hensyn som innsats, fravær og oppførsel hvis det ikke går fram av kompetansemålene

Dokumentasjon

- klage på **modulkarakter** (forts.)

- Opplæringsstedets uttalelse må
 - gjøre greie for saksbehandlingen
 - kommentere det klager påpeker i klagen
 - redegjøre for hvordan opplæringsstedets har vurdert klagen
 - bekrefte at faglærers begrunnelse oppfylder kravene til fastsettelse av standpunktkarakter i faget
 - vise til at deltakeren har blitt gjort kjent med hva som ble vektlagt i vurderingen

Dokumentasjon

- klage på standpunktkarakter i fag

Standpunktkarakter etter modul 4 (FOV)

Standpunktkarakter i fag (VOV)

- Begrunnelse fra faglærer
 - Beskrivelse som viser at standpunktkarakteren er satt **ved avslutningen** av opplæringen og at kompetansen deltakeren har vist **undervegs i opplæringa** er en del av vurderinga.
 - Beskrivelse av deltakerens **samlede kompetanse** i faget som viser at faglærer har løftet blikket fra ett og ett kompetansemål og sett dem i sammenheng, i lys av teksten Om faget.
 - Beskrivelsen må vise hvordan deltakerens kompetanse er vurdert opp mot **kompetansemålene i læreplanen i faget**, altså vurdert på grunnlag av riktig læreplan og ut fra kompetansemålene for det aktuelle trinnet.

Dokumentasjon

- klage på standpunktkarakter i fag (forts.)

- Beskrivelsen må vise at det **ikke er trukket inn utenforliggende hensyn** som forutsetninger, innsats, fravær og oppførsel, hvis ikke det går frem av kompetansemålene
- Beskrivelsen må vise hvordan deltakeren har fått vist sin kompetanse i faget på **flere og varierte måter**
- Beskrivelsen må vise at det har vært **dialog** mellom deltakeren og den som satte karakteren
- Beskrivelsen må vise hvordan deltakeren er gjort kjent med hva som ble **vektlagt i fastsettelsen** av standpunktkarakteren
- Annen relevant informasjon.

Dokumentasjon

- klage på standpunktkarakter i fag (forts.)

- Opplæringsstedets uttalelse må
 - gjøre greie for saksbehandlingen
 - kommentere det klager påpeker i klagen
 - redegjøre for hvordan opplæringsstedets har vurdert klagen
 - bekrefte at faglærers begrunnelse oppfylder kravene til fastsettelse av standpunktkarakter i faget
 - vise til at deltakeren har blitt gjort kjent med hva som ble vektlagt i vurderingen

Dokumentasjon

- klage på vedtak om ikke å fastsette standpunktkarakter - IV

Klage på vedtak om IV etter modul 4 (FOV)

Klage på vedtak om IV (VOV)

- Faglærers begrunnelse
 - må vise til deltakerens kompetanse opp mot kompetansemålene og hvilke kompetansemål faglærer ikke har vurderingsgrunnlag i, og hvorfor
- En uttalelse om opplæringsstedets saksbehandling
 - skal bekrefte at faglærers begrunnelse oppfyller kravene i regelverket
 - må vise til at deltakeren har blitt gjort kjent med hva som blir vektlagt i vurderingen, og hva som fører til at det ikke gis standpunktkarakter i fag
 - skal vise til når varselet ble gitt
- Kopi av varsel etter § 9-7 i opplæringsforskriften
- Annen relevant informasjon

Stockbilder

Resultater av Statsförvaltarens behandling

- Statsförvaltarens skal
 - vurdere om opplæringsstedet har fulgt reglene i forskriften for de tre ulike klage typene
- Resultat av klagesaksbehandlingen
 - for fag og modul karakter; hvis deltaker får medhold, saken sendes tilbake til opplæringsstedet for ny vurdering og fastsetting av endelig karakter
 - for IV; hvis deltaker får medhold, sendes saken tilbake til opplæringsstedet for ny vurdering og fastsetting av karakter, eller opprettholde vedtak om ikke å gi standpunkt karakter
- Opplæringsstedet skal sende kopi av nytt vedtak til Statsförvaltarens

Klagefrister

- Klagefrist er 10 dager (kalenderdager) jf. § 10-2 med merknader

Veiledning og innsendingsskjema

The screenshot shows the website for Statsforvalteren i Innlandet. At the top, there is a navigation bar with the logo and name 'Statsforvalteren i Innlandet', a language dropdown set to 'Norsk (bokmål)', and a search bar. Below this is a secondary navigation bar with links: 'Statsforvalteren i', 'Om oss', 'Kommunefakta', 'Ansatte', 'Presserom', 'Kontakt oss', and 'Tema A-A'. The main content area has a breadcrumb trail: 'Innlandet > Barnehage og opplæring > Eksamen, prøver og standpunkt'. The title is 'Eksamen, prøver og standpunkt' with a sub-menu containing 'Eksamen', 'Klage på standpunkt', and 'Prøver'. A large graphic features an open book with various educational icons (gears, lightbulb, microscope, etc.) and the text 'NEVER STOP LEARNING'. To the right, a red box contains the text '4 GOD UTDANNING' and an icon of an open book and a pencil. Below this box is the text: 'FNs bærekraftsmål nr 4: Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle.' At the bottom left, it says 'Bildet er hentet fra Pixabay' and at the bottom right, there are social media icons for Facebook, Twitter, and Instagram.

- Sakspapirene oversendes Statsforvalteren via vårt [elektroniske skjema](#).
- Skolen skal sende kopi av saksdokumentene til klager.
- Det er svært viktig at skolen oppgir riktig informasjon og adresse til klager i oversendelsen til Statsforvalteren.

Klage på standpunktkarakter

Obligatoriske felt er merket med *

Om skolen

Det kan kun klages på en karakter per innsending.

Klagen gjelder *

- Grunnskole
- Videregående skole
- Forberedende opplæring videregående (FOV)
- Videregående opplæring voksne (VOV)

Organisasjonsnummer til skolen * ?

Navn på skole *

Postadresse

Postnr. *

Poststed *

Telefon

E-postadresse *

Kommune

Skolen har mottatt klage fra *

- Foresatte
- Elev

Elev

Om eleven

Fornavn *

Fornavn og ev. mellomnavn

Etternavn *

Postadresse

Postnr. *

Poststed *

Fødselsdato *

Klasse *

Klage

Klage på *

- Fag
- Orden
- Oppførsel

Standpunktkarakter *

Dato for når standpunktkarakteren er fastsatt *

Dato for når melding om standpunktkarakter er mottatt av den som har klagerett * ?

Siste halvårsvurdering (karakter) *

Dato for når siste halvårsvurdering er fastsatt *

Foresatte

Foresatt 1

Fornavn *

Etternavn *

Postadresse

Postnr. *

Poststed

Foresatt 2

Fornavn

Etternavn

Postadresse

Postnr.

Poststed

Klage underskrevet av elev eller foresatte, datert (må underskrives av foresatte for elever under 15 år).

Klage *

Uttalelse fra faglærer/e om hvordan karakteren er fastsatt, eller hvorfor det ikke er satt karakter.

Uttalelse fra faglærer *

Uttalelse fra skolen om saksbehandlingen.

Uttalelse fra skole *

Evt. dokumentasjon på at elev og foresatte er varslet skriftlig om at det er tvil om eleven kan få standpunktkarakter i ett eller flere fag

Evt. skriftlig varsel

Andre vedlegg

Slett vedlegg

Legg til vedlegg

Bekreft her at du har sendt kopi av saksdokumenter til klager *

Kopi av saksdokumenter er sendt klager

Klagen blir behandlet av

Klage på standpunktkarakter

Obligatoriske felt er merket med *

Om skolen

Elev

Klagen blir behandlet av

Statsforvalter *

Statsforvalteren i Innlandet

[Kontaktinformasjon statsforvalterne](#)

Lagre

Avbryt

Kontroller og send →

Skjema.no er utviklet av [Sem & Stenersen Prokom](#) | [Personvern](#) | [Tilgjengelighetserklæring](#)

klage_pa_standpunktkarakter/5

Spørsmål og kommentarer

Stock-bilder

Statsforvalteren i Innlandet

14.03.2025

Statsforvalteren i Innlandet sin YouTube-kanal

[\(65\) Statsforvalteren i Innlandet - YouTube](#)

Du kan abonnere på våre nyhetssaker

[Få nyhetsvarsel | Statsforvalteren i Innlandet](#)

Statsforvalteren i Innlandet

14.03.2025

Takk for oss!

Statsforvalteren i Innlandet

Facebook Statsforvalteren i Innlandet
Nettside www.statsforvalteren.no/in